

سرمقاله

لزوم اصلاح سیاست های

پولی و بانکی

ادامه از صفحه یک.، ارزی و اقتصادی در حال شدت یافتن است و از طرف دیگر ضعف بخش واقعی اقتصاد و گسست بین بخش پولی از بخش واقعی روی دیگر تورم در اقتصاد ایران است.در واقع، با استانیفونن سیاست‌های پولی نمی‌توان سرطان ناترازی‌های اقتصاد کلان را درمان کرد؛ چراکه اگر تدبیر نشود، به زودی با تشدید ناترازی‌های اقتصاد کلان فشار بر کسری‌های بودجه تشدید خواهد شد.به عنوان مثال دیدیم که تشدید ناترازی‌های تجاری و حساب سرمایه طی سال گذشته موجب شد اواخر سال ۱۴۰۲ فشار بر بازارساز ارز شدت بگیرد و قیمت دلار که بیش از هشت ماه حول و حوش ۵۰ هزار تومان در نوسان بود، به کانال جدید ۶۰ هزار تومان وارد شود.به دلیل اینکه به نامه جامعی برای مهار تورم در حال اجرا نیست و عمدتاً مهار تورم از کانال سیاست‌های انقباضی پولی، کنترل رشد نقدینگی و تثبیت ارزی دنبال می‌شود، لذا به زودی شاهد تشدید رکود اقتصادی و تشدید ناترازی‌های اقتصاد کلان خواهیم بودو پیامد این مسائل نیز در شکست سیاست‌های ارزی و پولی بانک مرکزی مشاهده خواهد شد.همچنین متعقد مسیر بانک مرکزی در اتخاذ سیاست‌های پولی و ارزی اشتباه است و مجبور خواهد شد دیر یا زود علیرغم تحمیل هزینه‌های سنگین، این سیاست‌ها را کنار بگذارد.

یادداشت

ناتوانی نتانیاهو در جابجایی مهره‌های

شطر نج جنگ غزه

ادامه از صفحه یک.و عملیات طوفان الاقصی شریایط را پیچیده‌تر کرده و طی هشت ماه از آغاز جنگ ۱۰ دور مذاکره میان بازیگران بحران غزه و نمایندگان آن‌ها در دوحه، قطر، قاهره و پاریس صورت گرفت. مذاکرات اخیر در قاهره پیشرفت‌هایی برای پایان دادن به جنگ داشت و طرحی که از سوی قطر و مصر ارائه شد مورد پذیرش حماس قرار گرفت، اما در آخرین لحظه به دستور نتانیاهو هیات اسرائیلی قاهره ترک کرد و آتش بس به خاطر زیاده‌خواهی‌های اسرائیل به بن‌بست رسیدو شکست خورد. با توجه به این که بارها مصر نسبت به حمله به رفح هشدار داده و حساسیت خود را اعلام کرده بود اما این اتفاق افتاد و در این زمینه یک منبع مصری به العربی الجدید گفت قاهره نسبت به نامه اعتراض‌آمیزی را علیه پورش ارتش رژیم صهیونیستی به گذرگاه رفح و فیلادلفیا به تل‌آویو ارسال کرده است. طبق گفته این منبع، قاهره در پیام خود هشدار داده است که این سرکش رژیم صهیونیستی ممکن است مصر را به بازنگری در نقش میانجیگری خود در مذاکرات آتش‌بس در نوار غزه سوق دهد. مصر همچنین در پیام خود از رژیم صهیونیستی خواسته است تا به توافق‌های امضا شده میان ۲ طرف از جمله توافق مرتبط با محور فیلادلفیا و گذرگاه رفح پایبند باشد. مصر همچنین تاکید کرده است که در پی این اقدام اشغالگران ناگزیر خواهد شد به دنبال جایگزینی برای رساندن کمک‌ها به غزه به جای گذرگاه رفح باشد. منبع مذکور همچنین گفت: صحنه‌های منتشر شده توسط ارتش اسرائیل از محور فیلادلفیا و گذرگاه رفح و برافراشتن پرچم اسرائیل در این مناطق موجب خشم رهبری مصر شده است. رژیم صهیونیستی علی‌رغم هشدار اروپا و آمریکا اقداماتی را در رفح انجام داده که مرزبیا مصر است و دولت مصر نیز به دلیل کوچ اجباری نسبت به آن حساسیت ویژه‌ای دارد، ضمن این که مصر بارها اعلام کرده حمله به رفح خط قرمز مصر است. آمریکایی‌ها و حتی اتحادیه اروپا بارها از نتانیاهو در خواست کردند تا نسبت به این مساله صرف‌نظر کنند اما با توجه به این که در طول ۸ ماه گذشته نتانیاهو نتوانسته تغییری در شطر نج میدانی غزه به وجود آورد و جنایت‌های این رژیم تمام دنیا را تحت تاثیر قرار داده و شاهد اعتراضات دانش‌جویی گسترده در دنیا بودیم، لذا شرایط حساسی است. نتانیاهو در فکر دستاورد نظامی و تغییر معادله میدانی است. حمله به رفح طبیعتاً برای نتانیاهو گران تمام می‌شود زیرا اداگاه لاهه به دنبال اجرایی کردن حکم نتانیاهو و کابینه است و شرایط برای رژیم صهیونیستی سخت شده است. مساله رفح یک مساله انسانی است، لذا کوچ اجباری اهالی رفح به سمت مصر مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد و موجب آوارده شدن دو میلیون انسان می‌شود، علاوه بر این برای مصر پیامدهای نظامی و امنیتی دارد و این احتمال وجود دارد که مصر به مساله تحولات مربوط به غزه ورود کند.

خبر کوتاه

طلا فروشان دیگر بهانه‌ای ندارند

وزارت صنعت، معدن و تجارت در قالب بخشنامه‌ای جدید، تسهیلات تازه‌ای برای ثبت معاملات طلا در سامانه جامع تجارت با سامانه مودیان در نظر گرفته است؛ نکته مهم این بخشنامه این است که ثبت موجودی اولیه در سامانه جامع تجارت مربوط به دارایی‌های شخصی با سرمایه‌ای که جریان تولید و فروش قرار نگرفته، نمی‌شود؛ بر این اساس نیازی نیست طلافروشان سرمایه (غیر در گردش خود) را ابراز کنند، بلکه با یستی اطلاعات معاملات را ثبت کرده تا شفافیت در حوز معاملات طلا بیشتر شود. به گزارش ایساتر، در بخشنامه‌ای که روز گذشته (۱۸ اردیبهشت ماه)، وزارت صنعت، معدن و تجارت به مدیران کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها، ابلاغ کرده است؛ تسهیلات تازه‌ی برای ثبت معاملات طلا در سامانه جامع تجارت با سامانه مودیان در نظر گرفته است. یادآوری می‌شود که از زمان طرح موضوع اجرایی شدن قانون ثبت معاملات و موجودی واحدهای صنفی طلا و جواهر در سامانه مودیان در سال گذشته، دی ماه سال گذشته بود که موج اعتراض صنف طلافروشان به تعدد سامانه‌ها مطرح شد؛ موضوع اجرایی شدن ثبت معاملات در سامانه مودیان، منجر شد که صدای این صنف در رابطه با ثبت اطلاعات واحدها، ارائه گزارش معاملات و... در سامانه جامع تجارت و موج اعتراضی به این صنف بلند شود.

توافق دولت و مجلس برای اصلاح سیاست‌های ارزی



مخبر معاون اول رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس از توافقات خوب این کمیسیون با معاون اول رئیس جمهور برای اصلاح سیاست‌های ارزی جهت ارتقای توانمندی اقتصادی کشور خبر داد. روز هجدهم اردیبهشت‌ماه نشست مشترک اعضای کمیسیون اقتصادی با حضور معاون اول رئیس جمهور، معاون حقوقی و پارلمانی رئیس جمهور و رئیس کل بانک مرکزی برگزار شد؛ هدف از برگزاری این نشست بررسی وضعیت سیاست‌های ارزی دولت سیزدهم در مجموعه بخش‌های اقتصادی کشور بود. در این نشست اعضای کمیسیون اقتصادی، بانک مرکزی، کشور و پیامدهای مرتبط با انتقال سیاست‌های ارزی در طول ۲ سال اخیر به بیان نکاتی پرداختند. همچنین ضمن بررسی شاخص‌های مثبت همانند نرخ رشد و نرخ تورم و نقدینگی به اهم مشکلات مربوط به سیاست‌ها اشاره کردند. در این نشست وضعیت تراز تجاری، افزایش نرخ تورم کالاها ی اساسی و غیر اساسی، قاچاق، وضعیت تولید کالاها اساسی در داخل کشور و شاخص سرانه مصرف واردات کالاها ی اساسی مطرح شد. همچنین در این جلسه، محمدرضا پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجموعه بسته پیشنهادی کمیسیون را به معاون اول رئیس جمهور تقدیم و بیان کرد که ما آماده همکاری در جهت بهبود شرایط اقتصادی در کشور هستیم.

رشد نقدینگی، نرخ ارز و تولید ناخالص داخلی عوامل اثر گذار بر رشد سطح عمومی قیمت‌ها معرفی شدند

متهمان افزایش نرخ تورم



ماهانه این دهک در فروردین امسال ۲.۴۴ درصد بوده و ۵۰ درصد آن ناشی از افزایش قیمت مواد خوراکی بوده است. یعنی اگر خوراکی‌ها افزایش قیمت را تجربه نمی‌کرد، تورم ماهانه دهک اول تقریباً ۱.۲۲ واحد درصد کمتر از رقم فعلی می‌شد. همچنین آمار نشان می‌دهد که تولید در فروردین ۱.۳ درصد گار و سایر سوخت‌ها» و «حمل‌ونقل» به ترتیب با سهم ۷.۲ و ۴.۲ واحد درصدی از تورم ۴۲.۱ درصدی قرار دارند.

در همین زمینه نیز داده‌های مرکز آمار در فروردین ۱۴۰۳ نشان می‌دهد، خوراکی‌ها ۲۶ درصد از تورم ماهانه کل کشور را ایجاد کرده‌اند. به بیان دیگر، اگر قیمت کالاها ی خوراکی در فروردین افزایش نمی‌یافت، تورم ماهانه کل کشور به جای ۲.۶۳ درصد، ۱.۶۷ درصد برآورد می‌شد. در واقع از میان هر ۱۰ دهک هزینه‌ای، خوراکی‌ها بیش‌ترین اثر گذاری را در تورم دهک اول داشته‌اند. به عبارت دیگر، تورم

رشد ۲۸.۲ درصدی تسهیلات‌دهی بانک‌ها



مدیر کل اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به رشد ۲۸.۲ درصدی تسهیلات دهی بانک‌ها در سال ۱۴۰۲ گفت: این رشد بیانگر تسهیلات‌دهی قابل قبول بانک‌ها در شرایط رشد نقدینگی است و بهبود کیفیت تسهیلات‌دهی بانک‌ها برای حمایت از تولید و تامین مالی بخش واقعی اقتصاد بر نامه اصلی بانک مرکزی در سال جاری است. جعفر مهدی‌زاده در خصوص برنامه‌های تامین مالی در سال جاری گفت: با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط مانند وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت راه و شهرسازی و دیگر دستگاه‌ها، یکسری «اولویت‌های تسهیلات‌دهی» و «بسته‌های تامین مالی» پیش‌بینی شده که هم اکنون در دولت در حال بررسی بوده و به زودی تصویب و ابلاغ می‌شود. وی با بیان اینکه این اولویت‌بندی می‌تواند نقشه راه شبکه بانک‌ی برای سال جاری باشد، خاطر نشان کرد: در دو سال گذشته بحث «تسهیلات زیر خط بانک‌ها» پیگیری شده و اوراق گام، اعتبار استنادی داخلی ربالی مولفه‌هایی بودند که به نوعی جریان‌کننده محدودیت‌هایی هستند که در بالای ترازنامه بانک‌ها داشتم و تامین مالی واحدهای تولیدی را تسهیل می‌کنند. مدیر کل اقتصادی بانک مرکزی گفت: تلاش بانک مرکزی بر این است که در سال جاری کیفیت تسهیلات‌دهی بانک‌ها بهبود یابد.

به گزارش روزنامه تجارت، اخیراً گزارشی توسط موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی تحت عنوان «تحلیلی بر عوامل اصلی وزیر گروه‌های تاثیر گذار بر تورم و نهادهای متولی» منتشر شده است که در آن سه پرسش اساسی در خصوص تورم اقتصاد ایران طرح شده است: عوامل اصلی ایجاد تورم کدامند؟ سهم هر یک چه میزان و کنترل آن بر عهده کدام نهاد است؟ دوم آنکه زیر گروه‌های اصلی موثر بر تورم کدامند؟ سوم آنکه به لحاظ کارکردی زیر گروه‌های اصلی تورم مرتبط با فعالیت کدام وزارتخانه‌ها است؟

رشد نقدینگی دلیل اصلی رشد تورم در ایران

در این گزارش به سوال اول در خصوص عوامل اصلی ایجاد تورم اینگونه پاسخ داده شده است: بررسی روند تاریخی طی دهه‌های اخیر نشان می‌دهد سه عامل اصلی ایجاد تورم در اقتصاد ایران شامل رشد نقدینگی، نرخ ارز و تولید ناخالص داخلی است، به‌گونه‌ای که هر ۱۰ درصد افزایش نقدینگی، نرخ ارز و تولید ناخالص داخلی به ترتیب ۵، ۴ و ۵- درصد تورم ایجاد خواهد. از زاویه دیگر می‌توان بیان داشت از متوسط تورم ۲۴.۱ درصدی در دوره ۱۴۰۰-۱۳۹۱ حدود ۵۵ درصد آن ناشی از نقدینگی و ۲۵ درصد آن ناشی از نرخ ارز است. بنابراین دلایل اصلی تورم در اقتصاد ایران را باید در رشد نقدینگی و رشد نرخ ارز جستجو کرد.

سهم ۶۷ درصدی خوراکی‌ها، مسکن و حمل‌ونقل از تورم این گزارش در پاسخ به این سوال که سهم هر یک از گروه‌ها در تورم چه میزان بوده است، اینگونه توضیح می‌دهد: تحلیل روند تورم وزیر گروه‌های طی دوره ۱۴۰۰-۱۳۹۱ نشان می‌دهد که از متوسط تورم ۲۴.۱ درصدی طی دوره: گروه «خوراکی‌ها» ۸۰.۴ واحد درصد، «مسکن» ۵۵.۲۷ واحد درصد و «حمل‌ونقل» ۲.۷ واحد درصد از تورم (مجموعاً ۱۶ واحد درصد) را به خود اختصاص داده‌اند. شایان ذکر است سه گروه مذکور (خوراکی‌ها، مسکن و حمل و نقل) سهم حدود ۶۷ درصدی از تورم را دارند. در مجموع سه زیر گروه «خوراکی‌ها»، «مسکن» و «حمل‌ونقل» در شش ماه نخست سال ۱۴۰۱ سهم ۲۰.۴ واحد درصدی از تورم ۴۲.۱ درصدی را به خود اختصاص داده‌اند.

مدیر کل دفتر بازاریابی مالی و مطالعات بازارهای مالی و بازرگانی وزارت اقتصاد:

مرکز تامین مالی در وزارت اقتصاد ایجاد می‌شود

شورا حاضرند.

به گفته کریمی‌ریزی، به پیشنهاد این شورا امکان اضافه شدن افراد دیگری از جمله معاونان رییس جمهوری هم در این شورا وجود دارد. همه این افراد کسانی هستند که مساله تامین مالی برای آن‌ها مهم یا به نوعی تصمیمی گیرنده است.

در حوزه مسائل و منابع مالی اقتصاد هستند. در وی در خصوص مسئولیت‌های وزارت اقتصاد در این قانون نیز گفت: دبیرخانه شورای ملی تامین مالی در وزارت اقتصاد و بسیاری از اقداماتی هم که در قانون برنامه‌ریزی شده از جمله گزارش و تدوین دستورالعمل‌های تشکیل این شورا و اقداماتی که در قانون احصاء شد؛ ۴۸ اقدام برای وزارت اقتصاد در نظر گرفته شده و برای اینکه این وظایف به نحو احسن انجام شود، نیازمند شکل‌گیری ساختاری متناسب در وزارت اقتصاد است که شخص وزیر قبل از ابلاغ این قانون مصمم بود که باید در بحث تامین مالی این وزارتخانه نقش جدی داشته باشد، از این جهت وزیر اقتصاد دستور تشکیل مرکز تامین مالی تولید را پیشنهاد داد که در مراحل پایانی سازمان اداری و استخدامی است، در عین حال دبیرخانه این شورا و پیگیری تشکیل آن نیز بر عهده این مرکز است.

این بود که چون در اقتصاد متولی تامین مالی نداریم، بتوانیم قوانین، قواعد و زیرساخت‌هایی را تعریف کنیم که بتواند به مشکلات فعلی اقتصاد برای تامین مالی پاسخ دهد و اگر قرار است که منابع دولت برای تامین مالی کمک دهنده باشد، این کمک بر اساس چه الگویی منابع دو بخش خصوصی و دولت را با هم تلفیق کرده و به نحو احسن سبب سرمایه گذاری و رشد اقتصادی در کشور شود.

مدیرکل دفتر بازارهای مالی و مطالعات بازاریابی مالی و بازرگانی همچنین تاکید کرد: برای اجرای بهتر قانون تامین مالی و همکاری بهتر دو بخش خصوصی و دولت، در قانون یک شورای ملی تامین مالی مطرح شد که ریاست این شورا بر عهده وزیر اقتصاد بوده و دبیرخانه این شورا هم در خود وزارت اقتصاد است و اعضای این شورای ملی وزیر اقتصاد، وزیر صمت، رییس سازمان برنامه و بودجه و رئیس بانک مرکزی هستند که غیر از این چند نفر رییس سازمان بورس، بیمه مرکزی و رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی نیز به عنوان اعضای حقوقی در این شورا حضور دارند و یک نفر نیز از کمیسیون اقتصادی و یک نفر از کمیسیون برنامه و بودجه مجلس به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در این

رشد ۳۰ درصدی درآمدهای مالیاتی در فروردین ۱۴۰۳

می‌دهد. در یک ماهه سال ۱۴۰۳، سهم مالیات مشاغل ۶ درصد از کل وصولی در حدود یک هزار و ۷۸۴ میلیارد تومان و سهم مالیات کارکنان بخش خصوصی و عمومی ۱۰ درصد از کل وصولی، حدود ۹ هزار و ۶۹۴ میلیارد تومان است. بر اساس گزارش عملکرد سازمان مالیاتی در فروردین ماه امسال، ۹۴۸ میلیارد تومان مالیات از شرکت‌های صادرکننده مواد خام و نیمه خام وصول شده است. همچنین بالغ بر ۱۲۵ میلیارد تومان از محل درآمد حاصل از رسیدگی قطعی پرونده‌های مودیان مالیات بر ارزش افزوده و ۱۸۶ میلیارد تومان از محل عوارض خروج مسافران مرزهای کشور در فروردین ماه امسال وصول شده است. لازم به ذکر است، در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۸۰۵ هزار و ۹۲۲ میلیارد



تومان در آمد مالیاتی وصول شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل (حدود ۴۲۲ هزار میلیارد تومان) رشد ۷۱ درصدی و نسبت به بودجه مصوب تحقق ۱۰۸ درصدی را نشان می‌دهد.

بنابر این گزارش، از مجموع درآمدهای مالیاتی سال ۱۴۰۲، بیش از ۲۸۴ هزار میلیارد تومان (معادل ۶۰ درصد) از محل مالیات‌های مستقیم شامل مالیات بر اشخاص حقوقی با ۳۱۳ هزار میلیارد تومان، مالیات بر درآمدها با ۱۴۲ هزار میلیارد تومان و مالیات بر ثروت با ۲۸ هزار میلیارد تومان است. همچنین در سال ۱۴۰۲، بیش از ۳۲۱ هزار میلیارد تومان (معادل ۴۰ درصد) از محل مالیات بر کالاها و خدمات وصول گردیده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۸۱ درصدی و نسبت به بودجه مصوب تحقق ۱۰۶ درصدی را نشان می‌دهد.